

Στήν υπόθεση 5/82,

πού έχει ως αντικείμενο αίτηση του Bundesfinanzhof προς τό Δικαστήριο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, μέ τήν όποία ζητείται, στό πλαίσιο τής διαφοράς πού έκκρεμεί ενώπιον του αίτουδντος δικαστηρίου μεταξύ

HAUPTZOLLAMT KREFELD

καί

MAIZENA GMBH, 'Αμβούργο,

ή έκδοση προδικαστικής απόφασεως ως προς τήν έρμηνεία των κοινοτικών κανονισμών πού άφορούν τήν έπιστροφή λόγω παραγωγής άραβοσίτου προοριζόμενου για τήν παραγωγή άμύλου, συγκεκριμένα δέ των διατάξεων των κανονισμών αυτών πού άφορούν τόν ύπολογισμό τής έπιστροφής αυτής,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα)

συγκείμενο από τους Α. Ο'Keefe, πρόεδρο τμήματος, G. Bosco καί Τ. Koormans, δικαστές,

γενικός εισαγγελεύς: Sir Gordon Slynn
γραμματεύς: P. Heim

έκδίδει τήν ακόλουθη

ΑΠΟΦΑΣΗ

Περιστατικά

I — Πραγματικά περιστατικά καί διαδικασία

Οί έπιστροφές για τόν άραβόσιτο πού έχρησιμοποιείτο για τήν παραγωγή άμύλου έθεσπίσθησαν κατ' άρχήν μέ τόν κανο-

νισμό 120/67 του Συμβουλίου, τής 13ης 'Ιουνίου 1967, περι κοινής όργανώσεως των άγορών στον τομέα των σιτηρών (ΑΒΙ. 1967, σ. 2269).

Μέ τόν κανονισμό 371/67, πού εξέδωσε στις 25 'Ιουλίου 1967 (ΑΒΙ. 174, σ. 40), τό

Συμβούλιο όρισε στό άρθρο 1, παράγραφος 1, ότι από τήν 1η Ιουλίου 1967 τά κράτη μέλη θά χορηγοϋσαν γιά τόν άραδόσιτο πού προοριζόταν γιά τήν παρασκευή άμύλου έπιστροφή λόγω παραγωγής ή όποία θά ήταν ίση, γιά τά 100 χιλιογράμμα, μέ τή διαφορά μεταξύ τής τιμής καταφλίου του προϊόντος αυτού και 6,80 λογιστικών μονάδων (ΛΜ). Ο τελευταίος αυτός αριθμός άποτελοϋσε τήν τιμή προμηθειάς του άραδοσίτου, μέ τήν όποία επεδιώκετο νά εξασφαλισθεί ή ανταγωνιστικότητα των κοινοτικών παραγωγών άμύλου έναντι των ανταγωνιστών τους πού ήσαν έγκατεστημένοι στις τρίτες χώρες και έναντι των παραγωγών υποκαταστάτων προϊόντων.

Ο κανονισμός 1060/68 τής Έπιτροπής, τής 24ης Ιουλίου 1968 (ΑΒΙ. L 179, σ. 38), θέσπισε ένα σύστημα προκαταβολής τής έπιστροφής. Σύμφωνα μέ τό άρθρο 1 του κανονισμού, τό κράτος μέλος πού πρέπει νά χορηγήσει τήν έπιστροφή λόγω παραγωγής γιά τά σιτηρά πού χρησιμοποιούνται στή ζυθοποιία και στήν παραγωγή άμύλου προκατάβαλλει στόν παραγωγό τήν έπιστροφή αυτή μέχρι κατ' άνώτατο όριο τή διαφορά, γιά τά 100 χιλιογράμμα σιτηρών, μεταξύ τής τιμής καταφλίου κατά τήν άρχή του οικονομικού έτους και των 6,80 ΛΜ, έφ' όσον τό ζητήσει ό παραγωγός και έφ' όσον άποδείξει ότι τά έν λόγω σιτηρά εϋρίσκονται έναπονηκευμένα στις άποθηκες του ή εϋρίσκονται υπό τήν επίδλεψη των άρχών. Ο κανονισμός αυτός περιέχει μεταξύ άλλων διάταξη πού δέν περιορίζεται νά ρυθμίσει τή χορήγηση τής προκαταβολής, άλλα άφορά τόν ύπολογισμό του ίδιου του ποσού τής έπιστροφής. Πρόκειται γιά τό άρθρο 3, σύμφωνα μέ τό όποίο «ή έπιστροφή λόγω παραγωγής καταβάλλεται στόν παραγωγό βάσει τής τιμής καταφλίου του σιτηρού πού ισχύει κατά τό μήνα τής μεταποιησέως του και έντός 30 ήμερών από τήν προσκόμιση τής άποδείξεως ότι τό σιτηρό μετεποiehή ή, γιά τά πλιγούρια και τά σιμιγδάλια άραδοσίτου, ότι έχρησιμοποιήσαν στή ζυθοποιία».

Ακόμη όμως και μετά τήν έναρξη τής ισχύος του κανονισμού 1060/68, οι γερμανικές άρχές συνέχισαν επί πολλά έτη νά ύπολογίζουν τό ποσό τής έπιστροφής βάσει τής τιμής πού ίσχυε κατά τήν ήμέρα τής καταθέσεως τής αίτήσεως γιά τήν ύποβολή υπό τήν επίδλεψη των άρχών, όπως προεδλήπετο στήν γνωστοποίηση του όμοσπονδιακού ύπουργού τροφίμων, γεωργίας και δασών, τής 22ας Δεκεμβρίου 1967.

Τό ποσό τής έπιστροφής είναι ίσο, όπως έλέχθη ήδη, μέ τή διαφορά μεταξύ τής τιμής καταφλίου και τής τιμής προμηθειάς του σιτηρού και ποικίλλει έπομένως ανάλογα μέ τις διακυμάνσεις των τιμών αυτών.

Τόν Ιούλιο του 1974 ή τιμή καταφλίου του άραδοσίτου ήταν 107,45 ΛΜ ανά τόνο και ή τιμή προμηθειάς 68,00 ΛΜ ανά τόνο, όποτε ή έπιστροφή ίσοϋτο μέ 39,45 ΛΜ, δηλαδή 144,39 γερμανικά μάρκα (DM) ανά τόνο.

Τό ποσό πού ίσχυε από τήν 1η Αύγούστου 1974 έπρεπε νά ύπολογίζεται ήδη βάσει τιμής καταφλίου 106,60 ΛΜ ανά τόνο, ή όποία προέκυπτε από τις συνδυασμένες διατάξεις των κανονισμών 1125/74 του Συμβουλίου, τής 29ης Απριλίου 1974 (ΑΒΙ. L 128, σ. 12) και 1427/74 του Συμβουλίου, τής 4ης Ιουνίου 1974 (ΑΒΙ. L 151, σ. 1), και τιμής προμηθειάς 82,00 ΛΜ ανά τόνο, ή όποία προέκυπτε από τόν κανονισμό 1132/74 του Συμβουλίου, τής 10ης Μαΐου 1974.

Η διαφορά μεταξύ των δύο τιμών ίσοϋτο μέ 24,60 ΛΜ, δηλαδή 90,04 DM ανά τόνο.

Μέ γνωστοποίηση τής 9ης Ιουλίου 1974, ή όποία έδημοσιεύθη στήν Bundesanzeiger στις 10 Ιουλίου 1974 και άφοροϋσε τό ύνοσ τής έπιστροφής λόγω παραγωγής άραδοσίτου, ό όμοσπονδιακός ύπουργός τροφίμων, γεωργίας και δασών όριζε ότι γιά τόν άραδόσιτο πού θά έτίθετο υπό τήν επίδλεψη των άρχών κατά τήν περίοδο από 11 μέχρι 31 Ιουλίου 1974 και δέν θά είχε

άκόμενη μεταποιηθεί σε άμυλο μέχρι την 31η 'Ιουλίου 1974, ή επιστροφή, ή όποια υπελογίζετο, σύμφωνα με τό άρθρο VII, παράγραφος 2, πρώτη φράση της γνωστοποίησης της 22ας Δεκεμβρίου 1967, «δάσει της τιμής πού ίσχυει κατά την ημέρα της υποβολής της αίτησεως για την υπαγωγή υπό την επίδλεψη των άρχων», θά έμειώνετο κατά 51,24 DM ανά τόνο. 'Η μείωση αυτή ίσούται κατά προσέγγιση με την μείωση πού ήταν αναγκαία, ώστε ή επιστροφή να προσαρμοσθεί στην επιστροφή πού ίσχυε δάσει της κοινοτικής κανονιστικής ρυθμίσεως από την 1η Αύγουστου 1974. 'Η γνωστοποίηση της 9ης 'Ιουλίου 1974 διευκρινίζει επίσης στην παράγραφο 2 ότι «ή επιστροφή καταβάλλεται κατ' άρχάς υπό την μορφή προκαταβολής» και ότι «ή αξίωση επί της επιστροφής γεννάται κατά τό χρονικό σημείο της μεταποίησησεως».

Τόν 'Ιούλιο 1974 έχορηγήθη στην εταιρία Maizena επιστροφή 144,39 DM ανά τόνο για ποσότητα 63 172,11 τόνων άραβοσίτου πού είχαν τεθεί υπό τελωνειακή επίδλεψη αλλά δέν είχαν άκόμενη μεταποιηθεί. 'Η εταιρία μετεποίησε την ποσότητα αυτή μετά την 31η 'Ιουλίου 1974, αλλά εντός της προθεσμίας των 90 ημερών πού έτασσε τό άρθρο 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 1060/68.

Μετά από έλεγχο πού έπραγματοποιήθη στις άποθήκες της Maizena, το Hauptzollamt του Krefeld διεπίστωσε ότι 31 190,025 τόνοι άραβοσίτου, πού αποτελούσαν τμήμα της άνωτέρω ποσότητας, είχαν τεθεί υπό τελωνειακή επίδλεψη μεταξύ της 11ης και της 31ης 'Ιουλίου 1974.

Κατά συνέπεια, τό Hauptzollamt ζήτησε από την Maizena, με πράξη της 12ης Σεπτεμβρίου 1974, πού έστηρίζετο στη γνωστοποίηση της 9ης 'Ιουλίου 1974, να του επιστρέψει 51,24 DM ανά τόνο (δέν άμφισβητείται ότι ό υπολογισμός αυτός στηρίζεται στην τιμή κατωφλίου πού ίσχυε μέχρι τις 31 'Ιουλίου 1974, ενώ σύμφωνα με τον κανονισμό 1060/68 έπρεπε να είχε ληφθεί ως δάση και για την τιμή κατω-

φλίου ή τιμή πού ίσχυε κατά τον μήνα της μεταποίησησεως. Αυτό όμως δέν έχει σημασία έν προκειμένω, αφού τό προδικαστικό έρώτημα άφορά μόνο τά άποτελέσματα των μεταβολών της τιμής προμηθείας).

'Η Maizena υπέβαλε ένσταση κατά της πράξεως αυτής και μετά την άπόρριψη της ένστάσεως αυτής προσέφυγε κατά του Hauptzollamt ένώπιον του Finanzgerichti του Düsseldorf. Τό Bundesfinanzhof, ένώπιον του όποιου ήσκήθη Revision, υπέβαλε στό Δικαστήριο, με διάταξη της 24ης Νοεμβρίου 1981 τό άκόλουθο έρώτημα:

«Πώς έπρεπε να υπολογισθεί ή επιστροφή λόγω παραγωγής για τον άραβόσιτο, ό όποιος έτέθη υπό τελωνειακή επίδλεψη πριν από την 1η Αύγουστου 1974, μετεποιήθη όμως σε άμυλο μετά την ήμερομηνία αυτή έντός της χορηγηθείσης προθεσμίας μεταποιήσεως;»

'Η διάταξη περί παραπομπής έρωτοκολλήθη στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 7 'Ιανουαρίου 1982.

'Η Maizena, εκπροσωπούμενη από τό δικηγόρο Kleinmann, της εταιρίας δικηγόρων Gleiss, Lutz, Hootz, Hirsch & Partner της Στουτγάρδης, και ή 'Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον Jörn Sack, μέλος της νομικής υπηρεσίας της, υπέβαλαν γραπτές παρατηρήσεις, σύμφωνα με τό άρθρο 20 του πρωτοκόλλου περί του όργανισμού του Δικαστηρίου.

Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητού δικαστού και μετ' άκρόαση του γενικού εισαγγελέως τό Δικαστήριο απέφασισε χωρίς έναρξη της προφορικής διαδικασίας χωρίς προηγουμένη διεξαγωγή άποδείξεων.

Με διάταξη της 19ης Μαΐου 1982, τό δικαστήριο απέφασισε επίσης, κατ' έφαρμογή του άρθρου 95, παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού διαδικασίας, να αναθέσει την έκδικαση της υποθέσεως στό πρώτο τμήμα.

II — Γραπτές παρατηρήσεις που κατετέθησαν ενώπιον του Δικαστηρίου

Η *Maizena* παρατηρεί ότι, όπως προκύπτει από το προοίμιο του κανονισμού 120/67, σκοπός της διατάξεως του κανονισμού αυτού που θεσπίζει κατ' αρχήν τις επιστροφές λόγω παραγωγής είναι να εξασφαλισθεί ότι ο παραγωγός θα προμηθεύεται τις αναγκαίες πρώτες ύλες σε ευνοϊκότερη τιμή από την τιμή που εφαρμόζεται συνήθως. Όμοιας, από το προοίμιο του κανονισμού 371/67 προκύπτει ότι ο σκοπός του άρθρου 1, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού, που καθορίζει τον τρόπο υπολογισμού της επιστροφής, είναι να εξασφαλισθεί ότι η τιμή που θα καταβάλλεται για τόν άραβόσιτο που προορίζεται για την παραγωγή αμύλου θα μειωθεί σε, 6,80 ΛΜ ανά 100 χιλιόγραμμα, δηλαδή να καθορισθεί τιμή προμηθείας. Δεν υπάρχει έπομένως αμφιβολία ότι κατ' αυτό τον τρόπο δημιουργείται άρρηκτος δεσμός με την διαδικασία της προμηθείας.

Σύμφωνα με όλες τις ανωτέρω διατάξεις, αρκεί — και λογικά έξ άλλου από της απόψεως της προμηθείας προϊόντων δάσεως σε ευνοϊκότερη τιμή — ο άραβόσιτος να «προορίζεται» για την παραγωγή αμύλου, προκειμένου να γεννηθεί αξίωση επί της επιστροφής, ή οποία έχει καθορισθεί όχι μόνο κατ' αρχήν, αλλά και ως προς τό ύψος της, στο πλαίσιο της διαδικασίας προμηθείας των προϊόντων δάσεως. Η μεταποίηση του άραβόσιτου πρέπει δεβδαίως να έπακολουθήσει, διότι ειδάλλως δεν υπάρχει λόγος για τή χορήγηση επιστροφής λόγω παραγωγής. Η αναγκαία όμως προ-υπόθεση της μεταποίησης δεν έχει καμία σχέση με τό ύψος της επιστροφής. Τό κρίσιμο χρονικό σημείο έπομένως είναι τό χρονικό σημείο της προμηθείας του άραβόσιτου προς παραγωγή αμύλου. Για λόγους όμως έλέγχου λαμβάνεται υπ' όψη τό χρονικό σημείο κατά τό όποιο τό προϊόν δάσεως έμφανίζεται έπισημως για πρώτη φορά και καθίσταται δυνατός ό έλεγχος

του προορισμού του, δηλαδή τό χρονικό σημείο κατά τό όποιο τίθεται υπό τήν έπίδλεψη των άρχών.

Σύμφωνα με τή *Maizena*, τά συμπεράσματα τά όποια συνάγει από τις ανωτέρω διατάξεις έπιβεβαιώνονται από τούς μεταγενέστερους κανονισμούς.

Ό κανονισμός 1060/68 άφορα μόνο τή δυνατότητα χορηγήσεως προκαταβολής της επιστροφής και έπομένως δεν περιέχει κανένα γενικό περιορισμό των δικαιωμάτων που είχαν ήδη παρασχεθεί με τούς κανονισμούς 120/67 και 371/67. Η ρύθμιση που προβλέπει είναι πολύ ειδική, ώστε δεν μπορεί να εφαρμοσθεί πέρα από τό σύστημα προκαταβολών που θεσπίζει. Ό κανονισμός δεν μπορεί ιδιαίτερα να εφαρμοσθεί, έστω και αναλογικώς, στον προσδιορισμό του ύψους της αξιώσεως επί της επιστροφής λόγω παραγωγής.

Άκόμη όμως και άν ό κανονισμός 1060/68 έφηρμόζετο γενικώς και στον υπολογισμό της επιστροφής λόγω παραγωγής, θα ρύθμιζε, σύμφωνα με τό γράμμα του, μόνο τήν περίπτωση της μεταβολής της τιμής καταφλίου και όχι της τιμής προμηθείας. Η ρύθμιση αυτή είναι σαφής από της απόψεως ότι άφ' ενός μέν ή τιμή καταφλίου υπόκειται σε τακτικές μεταβολές, άφ' έτέρου δέ ή Έπιτροπή δεν έχει από νομικής απόψεως τήν άρμοδιότητα να μεταβάλλει ότιδήποτε από τήν τιμή προμηθείας ή από τήν εφαρμογή της, καθ' όσον ή τιμή αυτή καθορίζεται από τό Συμβούλιο.

Έξακολουθεί έπομένως να ισχύει ό κανόνας ότι τό κρίσιμο χρονικό σημείο είναι τό σημείο της ύπαγωγής των προϊόντων δάσεως υπό τήν έπίδλεψη των άρχών και όχι της μεταποίησης.

Η *Maizena* τονίζει ότι ή ρύθμιση αυτή περιελήφθη άργότερα στον κανονισμό 2012/74 της Έπιτροπής, της 30ής Ίουλίου

1974 (ΑΒΙ. L 209, σ. 44), πού δέν εφαρμόζεται έν προκειμένο, επειδή άρχισε νά ίσχύει τήν 1η Αύγούστου 1974.

Τό άρθρο 2, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού όρίζει συγκεκριμένα ότι ή έπιστροφή χορηγείται, όταν ο δικαιούχος άποδείξει ότι τό προϊόν βάσειως έτέθη υπό τήν επίδλεψη των άρχων. Σύμφωνα μέ τό άρθρο 2, παράγραφος 3, ως βάση λαμβάνεται ή τιμή κατωφλίου πού ίσχύει κατά τό χρόνο τής θέσειως υπό έλεγχο, ένω ύφίσταται ή δυνατότης διορθώσειως μόνο για τήν περίπτωση τής τροποποιήσειως τής τιμής κατωφλίου πριν από τόν μήνα τής μεταποιήσειως. Ούτε και έδώ έπομένως γίνεται μνεία για μεταγενέστερες τροποποιήσεις τής τιμής προμηθείας.

Ή δυνατότης προσαρμογής τής έπιστροφής λόγω παραγωγής για τήν περίπτωση τής τροποποιήσειως τής τιμής προμηθείας έθεσπίσθη για πρώτη φορά μέ τόν κανονισμό 10/75 τής Έπιτροπής, τής 31ης Δεκεμβρίου 1974 (ΑΒΙ. L 1, 1975, σ. 24).

Ο κανονισμός όμως αυτός άρχισε νά εφαρμόζεται μόλις κατά τό 1975 και έπομένως δέν άποτελεί, κατά τήν Μαϊζενα, όρθή νομική βάση για τροποποιήσεις και μεταγενέστερες προσαρμογές τής έπιστροφής λόγω παραγωγής κατά τό 1974. Είναι έξ άλλου σαφές ότι ο κανονισμός αυτός έτροποποίησε τήν προγενέστερη νομική κατάσταση. Τό γεγονός ότι δημιούργησε νέα νομική κατάσταση άποδεικνύεται από τό ότι ή έκδοσή του θά ήταν άκατανόητη, άν από νομικής άπόψεως ήταν δυνατό και προηγουμένως νά προσαρμόζεται ή έπιστροφή σέ περίπτωση τροποποιήσειως τής τιμής προμηθείας. Δέν είναι άλλωστε δυνατό νά ύποστηριχθεί ότι έπρόκειτο για κείμενο πού είχε σκοπό νά διασαφηνίσει άπλως τήν ύφισταμένη τότε κατάσταση, άφου ο τίτλος και τό προοίμιό του δείχνουν σαφώς ότι σκόπευε νά δημιουργήσει μία νέα νομική κατάσταση.

Ή Μαϊζενα θεωρεί ότι ο προσδιορισμός του ύψους τής αξίωσειως έπιστροφής βάσει δεδομένων πού ίσχυαν κατά τό χρονικό σημείο τής μεταποιήσειως θά ήταν αντί-

θετος προς τό γράμμα και τό πνεύμα τής ρυθμίσειως των έπιστροφών. Τό κρίσιμο χρονικό σημείο για τόν καθορισμό του ύψους αυτού πρέπει δηλαδή νά μή απέχει χρονικά από τήν άγορά του προϊόντος βάσειως, προκειμένου νά τηρηθεί ή άρχή τής προμηθείας σέ έννοική τιμή, ή όποία άποτελεί τό στόχο τής έπιστροφής. Ή άρχή αυτή δέν τηρείται σέ περίπτωση πού ληφθεί ύπ' όψη ή χρονικά μεταγενέστερη μεταποίηση.

Ή Μαϊζενα θεωρεί ότι τό συμπέρασμα αυτό έπιδειβαιώνεται από τή ρύθμιση των έπιστροφών λόγω παραγωγής πού εφαρμόζεται για τό άμυλο από τά γεώμηλα και για τή ζάχαρη πού χρησιμοποιείται στή χημική βιομηχανία.

Άπό τό προοίμιο του κανονισμού 371/67 συνάγεται ότι είναι αναγκαίος ο καθορισμός ίσων έπιστροφών για τήν παραγωγή άμύλου από σιτηρά και άμύλου από γεώμηλα, λόγω τής δυνατότητας ύποκατάστασειως πού ύφίσταται μεταξύ των προϊόντων αυτών.

Ή Μαϊζενα ύποστηρίζει περαιτέρω ότι, έφ' όσον ο παραγωγός άμύλου από γεώμηλα καταβάλλει στον παραγωγό γεωμήλων, κατά τήν παράδοση, τιμή πού περιλαμβάνει και τήν έπιστροφή λόγω παραγωγής, συνάγεται ότι ή έπιστροφή αυτή, πού δέν είναι δυνατόν νά είναι άλλη από τήν ίσχύουσα κατά τό χρονικό σημείο τής παραδόσειως, δέν δύναται νά είναι ίση μέ τό ποσό τής έπιστροφής λόγω παραγωγής άμύλου από άραδόσιτο, άν ή τελευταία αυτή πρέπει νά ύπολογισθεί βάσει τής έπιστροφής πού ίσχύει κατά τήν ήμέρα τής μεταποιήσειως. Έπομένως, κατά τό έπίδικο χρονικό διάστημα οι παραγωγοί άμύλου από γεώμηλα εύρίσκοντο σέ πλεονεκτικότερη θέση από τούς παραγωγούς άμύλου από άραδόσιτο, λόγω του ότι τούς έχορηγείτο ή έπιστροφή πού ίσχυε πριν από τήν 1η Αύγούστου 1974.

Ή άνιση αυτή μεταχείριση είναι αντίθετη όχι μόνο μέ τόν κανονισμό 371/67, αλλά παραβιάζει έπίσης και τή γενική απαγόρευση των διακρίσειων του άρθρου 40 τής συνθήκης ΕΟΚ.

Οι ίδιες σκέψεις ισχύουν, κατά την Maizena, και για την επιστροφή λόγω παραγωγής της ζάχαρης που χρησιμοποιείται στη χημική διομηχανία για προϊόντα τα οποία είναι δυνατόν να παραχθούν και από άμυλοσάκχαρο. Προκειμένου να εξασφαλισθούν οι ίδιες προϋποθέσεις για τα προϊόντα βάσεως, η τιμή προμηθείας της ζάχαρης καθορίσθη βάσει της τιμής προμηθείας του αραβόσιτου. Η επιστροφή όμως που προβλέπεται για τη ζάχαρη δεν μεταβάλλεται ανάλογα με τις μεταβολές που υφίσταται ενδεχομένως η τιμή προμηθείας του προϊόντος αυτού. Κατά συνέπεια δεν θα έτηρείτο η ίση μεταχείριση, αν δεν ίσχυε ο ίδιος κανόνας και για τον αραβόσιτο.

Η Maizena ισχυρίζεται περαιτέρω ότι η αϊφνιδια άλλαγή της πρακτικής που ακολουθούσαν οι γερμανικές αρχές μέχρι τις 9 Ιουλίου 1974 — την οποία έξ άλλου η Έπιτροπή θεωρούσε προφανώς ως νόμιμη, άφου ποτέ δεν έκρινε αναγκαίο να παρέμβει σύμφωνα με τό άρθρο 155 της συνθήκης ΕΟΚ — παραδιάζει έν πάση περιπτώσει την αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης έμπιστοσύνης των ένδιαφερομένων επιχειρήσεων, οι οποίες δεν είχαν στη διάθεσή τους άρκετό χρόνο για να προσαρμοσθούν στη νέα κατάσταση.

Η Maizena παρατηρεί τέλος ότι τό Δικαστήριο έχει έρμηνεύσει με τη νομολογία του, ίδιως με την απόφασή του της 12ης Ιουλίου 1977 (υπόθεση 2/77, Hoffmann's Stärkefabriken), τον κανονισμό 2012/74 υπό την έννοια ότι τό ύψος της επιστροφής λόγω παραγωγής καθορίζεται βάσει των τιμών που ισχύουν κατά τό χρόνο της θέσεως του προϊόντος βάσεως υπό την επίβλεψη των άρχων του κράτους μέλους.

Ο κανονισμός 1060/68 — αν ύποτεθεί ότι εφαρμόζεται έν προκειμένα — περιέχει παρόμοια ρύθμιση, ώστε η έρμηνεία του Δικαστηρίου ισχύει και γι' αυτή την περίπτωση.

Η Έπιτροπή των Έυρωπαϊκών Κοινοτήτων θεωρεί ότι η επιστροφή για τον αραβόσιτο που προοριζόταν για την παραγωγή άμυλου έπρεπε ήδη από τό 1967 και πριν από την έναρξη της ισχύος του κανονισμού 10/75 να ύπολογίζεται βάσει της τιμής προμηθείας που ίσχυε κατά την ημέρα της μεταποίησης.

Άπό τό γράμμα του άρθρου 11 του κανονισμού 120/67 και του άρθρου 1 του κανονισμού 371/67 συνάγεται σαφώς ότι η επιστροφή χορηγείται κατά την παραγωγή (και λόγω της παραγωγής) άμυλου από αραβόσιτο. Είναι έπομένως λογικό η άξίωση επί της επιστροφής να γεννάται με τη μεταποίηση αυτή και να ύπολογίζεται σύμφωνα με την τιμή που εφαρμόζεται κατά την ημέρα αυτή.

Άκόμη και αν είναι δυνατόν να ύπάρξουν άλλες λύσεις, από τον κανονισμό 1060/68 προκύπτει ότι δεν έπελέγη άλλη λύση. Ο κανονισμός αυτός περιέχει έκτελεστικές διατάξεις τις οποίες η Έπιτροπή είχε άναμφισβητήτως την έξουσία να έκδώσει, σύμφωνα με τό άρθρο 5 του κανονισμού 371/67.

Άπό τό σύνολο των διατάξεων του κανονισμού αυτού συνάγεται ότι ο παραγωγός λαμβάνει κατά την ημέρα της θέσεως υπό τον έλεγχο των άρχων μόνο μία προκαταβολή και ότι η άξίωση επί της επιστροφής δεν γεννάται παρά την ημέρα της μεταποίησης του προϊόντος βάσεως. Έπομένως, ως βάση πρέπει να ληφθεί η τιμή προμηθείας που ισχύει κατά τό χρονικό αυτό σημείο. Οι μεταβολές της τιμής προμηθείας δεν άναφέρονται ρητάς στον κανονισμό 1060/68, κυρίως επειδή έθεωρήθησαν ως σχετικώς σπάνιες σε σχέση με τις μεταβολές της τιμής κατωφλίου κάθε μήνα. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι οι μεταβολές αυτές δεν πρέπει να λαμβάνονται ύπ' όψη, άφου σύμφωνα με τό σύστημα των κοινωτικών επιστροφών λόγω παραγωγής η άξίωση επί της επιστροφής γεννάται κατά

τήν μεταποίηση και επομένως είναι φυσικό να καθορίζεται δάσει της τιμής προμηθείας που ισχύει κατά την ημέρα αυτή.

Κατά την Έπιτροπή η νομική αυτή κατάσταση δέν μετεβλήθη ριζικά μετά την 31η 'Ιουλίου 1974. Ο κανονισμός 1132/74, ο οποίος μετέβαλε την τιμή προμηθείας από την 1η Αύγουστου 1974, δέν περιέχει συγκεκριμένα καμιά μεταβατική ρύθμιση σύμφωνα μέ την όποια γιά τά σιτηρά που είχαν τεθεί υπό επίδλεψη πρίν από την ήμερομηνία αυτή θά ίσχυε η παλαιά τιμή προμηθείας. Ούτε και ο κανονισμός 2012/74 επέφερε καμιά μεταβολή, άν και τό άρθρο 2 του κανονισμού αυτού φαίνεται νά είναι κατά κάποιον τρόπο αντίθετο πρós την άποψη τής Έπιτροπής. Πράγματι, από τό γράμμα τής διατάξεως αυτής θά ήδύνατο νά συναχθεί ότι η άξίωση επί τής επιστροφής γεννάται ήδη κατά τό χρόνο κατά τον όποιο τό προϊόν δάσεως τίθεται υπό επίδλεψη. Από τίς έπόμενες όμως διατάξεις προκύπτει ότι δέν έπιδιώκετο η ριζική μεταβολή του καθεστώτος που ίσχυε μέχρι τότε. Η μόνη όντως μεταβολή που είχε πρακτική σημασία ήταν ότι η προκαταβολή έναντι τής επιστροφής θά υπελογίζετο πλέον σύμφωνα μέ την τιμή καταφλίου που ίσχυε κατά την ήμερα τής έγκρίσεως τής αιτήσεως υποβολής υπό την επίδλεψη των άρχων.

Η Έπιτροπή εξετάζει έν συνέχεια την προαναφερθείσα άπόφαση στην υπόθεση Hoffmann's Stärkefabriken και ισχυρίζεται ότι στην υπόθεση εκείνη τό Δικαστήριο έκρινε παρεμπιπτόντως ότι τό ύψος τής επιστροφής προσδιορίζεται κατά τό χρόνο κατά τον όποιο ο δικαιούχος προσκομίζει την άπόδειξη ότι τό προϊόν δάσεως έτέθη υπό την επίδλεψη των άρχων. Πρόκειται όμως διά κρίση δευτερευούσης σημασίας, η όποια περιέχει επίσης τον περιορισμό οι ένδιαφερόμενοι έπιχειρηματίες νά ήδυνήθησαν να λάβουν «κατά δάση μή μειωθείσα επιστροφή». Έπομένως, και τό ίδιο τό Δικαστήριο δέν θεωρεί ότι η άξίωση επί

τής επιστροφής άποκτάται όπωσδήποτε κατά τό χρονικό σημείο κατά τό όποιο τό προϊόν τίθεται υπό την επίδλεψη.

Άκόμη και άν γίνει δεκτό ότι μέ τον κανονισμό 2012/74 έπιδιώκετο η παρέκκλιση από την προηγούμενη ρύθμιση, ο κανονισμός αυτός άρχισε νά ισχύει γιά τον άραδύσιτο μόλις την 1η Αύγουστου 1974 και η εφαρμογή του δέν μπορούσε έπομένως νά επεκταθεί και στις ποσότητες αυτού του προϊόντος δάσεως που είχαν έναποθηκευθεί προηγούμενως, έκτός εάν στον κανονισμό αυτό προσδοθεί άναδρομική ισχύς, την όποια όμως δέν ήθελε ο νομοθέτης.

Η Έπιτροπή θεμελιώνει την άποψη της περαιτέρω ύποστηρίζοντας ότι η τιμή στην όποια ο παραγωγός άμύλου αγοράζει πράγματι τό προϊόν δάσεως είναι συνήθως η τιμή που ισχύει στην αγορά και που ίσοδται κατά προσέγγιση μέ την έκαστοτε τιμή καταφλίου. Οι μεταβολές όμως τής τιμής προμηθείας που έπιφέρει τό Συμβούλιο έπέρχονται άναγκαστικά ήδη μέ κάποια χρονική καθυστέρηση έναντι τής εξέλιξεως των τιμών των σιτηρών στην παγκόσμια αγορά. Γιά τους παραγωγούς άμύλου έπομένως ίσχυε ήδη επί όρισμένο χρόνο ύψηλότερη επιστροφή από όσο ήταν πράγματι άναγκαίο, άφού οι ανταγωνιστές τους αγοράζαν τό προϊόν δάσεως σε ύψηλότερες ήδη τιμές στην παγκόσμια αγορά. Συνεπώς δέν είναι άναγκαίο νά επεκταθεί τό πλεονέκτημα αυτό μέχρι τή λήξη τής προθεσμίας μεταποιήσεως.

Η Έπιτροπή θεωρεί ότι έφ' όσον τό ποσό τής επιστροφής προσαρμόζεται πρós την τιμή καταφλίου, αυτό πρέπει νά γίνεται a fortiori και στην περίπτωση μεταβολής τής τιμής προμηθείας, άφού ο παραγωγός άμύλου αγοράζει τό προϊόν δάσεως συνήθως στην τιμή καταφλίου που ισχύει τό μήνα κατά τον όποιο τό προϊόν δάσεως

τίθεται υπό επίδλεψη. "Αν λοιπόν ο παραγωγός αυτός δέν δύναται νά έχει τή δεβαιότητα ότι ή επιστροφή δέν θά μεταβληθεί ανάλογα μέ τήν εξέλιξη τής τιμής καταφλίου, αν και βασίζει τίς εμπορικές επιδιώξεις του στην τιμή αυτή, δέν δύναται δεβαιώς νά έχει δεβαιότητα ως πρός τήν εξέλιξη τής τιμής προμηθείας, ή όποια πρέπει άπλως νά του εξασφαλίζει ίση μεταχείριση έναντι των όρων του άνταγωνισμού.

Τέλος, ή 'Επιτροπή παρατηρεί ότι στην περίπτωση τής επιστροφής λόγω παραγωγής στον τομέα αυτό δέν υπάρχει κανένα σύστημα προκαθορισμών. Αυτό σημαίνει κατ' αρχήν ότι ο δικαιούχος δέν δύναται νά είναι βέβαιος γιά τό ύψος τής αξιώσεώς του πρίν γεννηθεί πραγματικά ή αξιώσή του αυτή.

Βάσει των άνωτέρω σκέψεων ή 'Επιτροπή προτείνει στό Δικαστήριο νά δώσει τήν έξης άπάντηση στά έρωτήματα πού του υπέβαλε τό Bundesfinanzhof:

«Τό άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΟΚ) 120/67 του Συμβουλίου, τής 13ης 'Ιουνίου 1967, περί κοινής όργανώσεως των άγορών στον τομέα των σιτηρών, σέ συνδυασμό μέ τους κανονισμούς (ΕΟΚ) 371/67 του Συμβουλίου, τής 25ης 'Ιουλίου 1967, και

1132/74 του Συμβουλίου, τής 29ης 'Απριλίου 1974, καθώς και μέ τους κανονισμούς (ΕΟΚ) 1060/68 τής 'Επιτροπής, τής 24ης 'Ιουλίου 1968, και 2012/74 τής 'Επιτροπής, τής 30ης 'Ιουλίου 1974, έχει τήν έννοια ότι ή ύψηλότερη τιμή προμηθείας πού ίσχυσε βάσει του κανονισμού (ΕΟΚ) 1132/74 από τήν 1η Αύγουστου 1974 έπρεπε νά ληφθεί ύπ' όψη κατά τον ύπολογισμό τής επιστροφής λόγω παραγωγής άμυλο από άραβόσιτο και τίς περιπτώσεις εκείνες στις όποιες ο άραβόσιτος είχε μέν τεθεί υπό τήν επίδλεψη των άρχων ήδη πρίν από τήν 1η Αύγουστου 1974, ή μεταποίηση όμως έπραγματοποιήθη μετά τήν ήμερομηνία αυτή και έντός τής προβλεπομένης προθεσμίας.»

III — Προφορική διαδικασία

Η Maizena, εκπροσωπούμενη από τον Werner Kleinmann, δικηγόρο Στουτγάρδης, και ή 'Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον Jörn Sack, μέλος τής νομικής ύπηρεσίας της, ανέπτυξαν προφορικός τίς παρατηρήσεις τους κατά τή συνεδρίαση τής 1ης 'Ιουλίου 1982.

Ο γενικός εισαγγελεύς ανέπτυξε τίς προτάσεις του κατά τή συνεδρίαση τής 16ης Σεπτεμβρίου 1982.

Σκεπτικό

- 1 Μέ διάταξη τής 24ης Νοεμβρίου 1981, πού περιήλθε στό Δικαστήριο στις 7 'Ιανουαρίου 1982, τό Bundesfinanzhof υπέβαλε, κατ' έφαρμογή του άρθρου 177 τής συνθήκης ΕΟΚ, τό ακόλουθο προδικαστικό έρώτημα: «Πώς έπρεπε νά υπολογισθεί ή επιστροφή λόγω παραγωγής γιά τον άραβόσιτο, ο όποιος έτέθη υπό τελωνειακή επίδλεψη πρίν από τήν 1η Αύγουστου 1974, μετεποiehθη όμως σέ άμυλο μετά τήν ήμερομηνία αυτή έντός τής χορηγηθείσης προθεσμίας μεταποiehσεως;»

- 2 Τό έρώτημα αυτό ανέκυψε σέ δίκη πού έκκρεμεί ενώπιον του δικαστηρίου αυτού μεταξύ του Hautzollamt (κεντρικού τελωνείου) του Krefeld και της εταιρίας Maizena GmbH του Άμβούργου. Άντικείμενο της δίκης αυτής είναι μία απόφαση του Hautzollamt της 12ης Σεπτεμβρίου 1974, με την οποία τό ανωτέρω τελωνείο ζητούσε από τή Maizena τήν έπιστροφή 51,24 DM ανά τόνο από τό ποσό πού της είχε χορηγήσει ως έπιστροφή για 31 190,025 τόνους άραβοσίτου, οι όποιοι είχαν τεθεί υπό τήν επίβλεψη των άρχων μεταξύ της 11ης και της 31ης Ίουλίου 1974, αλλά είχαν μεταποιηθεί μετά τήν ήμερομηνία αυτή.

- 3 Ή απόφαση του Hautzollamt πού προσβάλλει ή Maizena έστηρίζετο σέ γνωστοποίηση του όμοσπονδιακού ύπουργού διατροφής, γεωργίας και δασών, της 9ης Ίουλίου 1974, πού είχε δημοσιευθεί στην Bundesanzeiger της 10ης Ίουλίου 1974 και είχε έκδοθει με σκοπό τήν μεταβολή της πρακτικής πού ακολουθούσαν οι γερμανικές άρχές νά ύπολογίζουν τις έπιστροφές βάσει της τιμής κατωφλίου και της έγγυημένης τιμής προμηθείας πού ίσχυαν κατά τήν ήμερα της θέσεως του άραβοσίτου υπό τελωνειακή επίβλεψη.

- 4 Ή κοινοτική ρύθμιση των έπιστροφών λόγω παραγωγής άμύλου από άραδόσιτο στηρίζεται στον κανονισμό 120/67 του Συμβουλίου, της 13ης Ίουνίου 1967, περί κοινής όργανώσεως των άγορών στον τομέα των σιτηρών (ΑΒΙ. σ. 2269), ό όποιος καθιέρωσε κατ' άρχήν τις έπιστροφές.

- 5 Ή άρχή αυτή έφηηρόσθη για πρώτη φορά με τον κανονισμό 371/67 του Συμβουλίου, της 25ης Ίουλίου 1967, περί καθορισμού των έπιστροφών λόγω παραγωγής quellmehl και άμύλου από σιτηρά και γεώμηλα (ΑΒΙ. 174, σ. 40), καθώς και με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1060/68 της Έπιτροπής, της 24ης Ίουλίου 1968, περί καθορισμού όρισμένων λεπτομερειών έφαρμογής των κανονισμών 367/67 και 371/67 ως προς τήν έπιστροφή λόγω παραγωγής πού χορηγείται για τον άραδόσιτο πού μεταποιείται σέ πλιγούρι και σιμιγδάλι και για τον άραδόσιτο και τον μαλακό σίτο πού μεταποιούνται σέ άμυλο και quellmehl (ΑΒΙ. L 179, σ. 38). Ό κανονισμός 371/67 όριζε στο άρθρο 1, παράγραφος 1, ότι ή έπιστροφή για τον άραδόσιτο έπρεπε νά είναι ίση με τήν διαφορά μεταξύ της τιμής κατωφλίου για τά 100 χιλιόγραμμα άραβοσίτου και της έγγυημένης τιμής προμηθείας ύψους 6,80 λογιστικών μονάδων. Σύμφωνα με τον κανονισμό 1060/68, κατεβάλετο στον παραγωγό άμύλου προκαταβολή της έπιστροφής έντός 30 ήμερών μετά τήν ύποβολή της αίτησεως και τήν προσκόμιση της άποδείξεως ότι ό άραδόσιτος πού προορίζετο για τήν παραγωγή του άμύλου είχε τεθεί υπό τελωνειακή επίβλεψη, προκαταβολή πού ύπελογίζετο βάσει της ίσχυούσης τιμής κατωφλίου κατά τήν

άρχή του οικονομικού έτους (άρθρα 1 και 2, παράγραφος 4), ενώ η επιστροφή υπελογίζετο βάσει της τιμής κατωφλίου που ίσχυε κατά την ημέρα της μεταποίησης του άραβοσίτου σε άμυλο και κατεβάλετο εντός 30 ημερών μετά την προσκόμιση της αποδείξεως της πραγματοποιήσεως της μεταποίησης του σιτηρού (άρθρο 3). Η ρύθμιση που περιείχαν οι κανονισμοί αυτοί ίσχυσε μέχρι τις 31 Ιουλίου 1974 και άντεκατεστάθη από την 1η Αύγουστου 1974 από τη ρύθμιση που έθεσπίσθη με τους κανονισμούς 1132/74 και 2012/74.

- 6 'Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 1132/74 του Συμβουλίου, της 29ης 'Απριλίου 1974, περί των επιστροφών λόγω παραγωγής στους τομείς των σιτηρών και της όρυξης (ΑΒΙ. L 128, σ. 24) διέφερε από τον κανονισμό 371/67, καθ' όσον προέβλεπε ότι η επιστροφή θά ήταν πλέον ίση με τη διαφορά μεταξύ της τιμής κατωφλίου για τά 100 χιλιόγραμμα άραβοσίτου και της έγγυημένης τιμής προμηθείας ύψους 8,20 λογιστικών μονάδων. 'Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 2012/74 της 'Επιτροπής, της 30ης Ιουλίου 1974, περί του τρόπου εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) 1132/74 ως προς τις επιστροφές λόγω παραγωγής για τά άμυλοσχα προϊόντα (ΑΒΙ. L 209, σ. 44), τροποποίησε τις έκτελεστικές διατάξεις για την επιστροφή, καταργώντας τό σύστημα των προκαταβολών και προβλέποντας στό άρθρο 2 ότι η επιστροφή θά υπελογίζετο βάσει της τιμής κατωφλίου, η όποία θά ίσχυε κατά την ημέρα της θέσεως υπό τελωνειακή επίδλεψη, υπό την επιφύλαξη όμως της προσαρμογής σε περίπτωση μεταβολής της τιμής αυτής πριν από τη μεταποίηση του άραβοσίτου σε άμυλο.
- 7 Διαπιστώνεται ότι, όπως τονίζει η 'Επιτροπή, τόσο τό άρθρο 3 του κανονισμού 1060/68, όσο και τό άρθρο 2 του κανονισμού 2012/74, στην ουσία αναφέρονται στό ίδιο χρονικό σημείο για τον προσδιορισμό της τιμής κατωφλίου που πρέπει νά ληφθεί υπ' όψη κατά τον υπολογισμό της επιστροφής. Πράγματι, όταν τό άρθρο 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 2012/74 προβλέπει ότι η επιστροφή «είναι δυνατόν νά προσαρμόζεται μεταγενεστέρως προς την τιμή κατωφλίου που ισχύει κατά τό μήνα της μεταποίησης», αυτό σημαίνει ότι και τό άρθρο αυτό λαμβάνει επίσης ως βάση την τιμή κατωφλίου που ισχύει κατά τό χρονικό σημείο της μεταποίησης.
- 8 'Όσον αφορά την τιμή προμηθείας, η 'Επιτροπή όρθως παρατηρεί ότι, άν και πριν από την έναρξη της ισχύος του κανονισμού (ΕΟΚ) 10/75 της 'Επιτροπής, της 31ης Δεκεμβρίου 1974, περί τροποποίησης του κανονισμού 2012/74, περί των τρόπων εφαρμογής των επιστροφών λόγω παραγωγής στόν τομέα των σιτηρών και της όρυξης (ΑΒΙ. L 1, 1975, σ. 24), τό κοινοτικό δίκαιο δέν έρρύθμιζε

ρητώς τό ζήτημα τί συγκεκριμένα αποτελέσματα είχε ή μεταβολή τής τιμής αὐτῆς μεταξύ τοῦ χρονικοῦ σημείου τῆς έναποθηκεύσεως τοῦ άραβοσίτου ὑπό επίδλεψη καί τοῦ χρονικοῦ σημείου τῆς μεταποιήσεώς του, ὅμως ἀπό τό σύνολο τῶν διατάξεων περί τῆς ἐπιστροφῆς λόγω παραγωγῆς άμύλου πού ἐτέθησαν σέ ἰσχύ ἀπό τό 1967 προκύπτει ὅτι ἡ ἐπιστροφή αὐτή ὑπολογίζεται βάσει τῆς τιμῆς πού ἰσχύει κατὰ τήν ἡμέρα τῆς μεταποιήσεως. Πράγματι, ἀντιθέτως πρὸς τήν τιμή κατωφλίου, πού μεταβάλλεται κατὰ μήνα καί γιά τήν προσαρμογή τῆς ὁποίας κατέστη ἀναγκαῖο νά προβλεφθεῖ σχετική ἐπιφύλαξη στόν κανονισμό 201/74, ἡ τιμή προμηθείας καθορίζεται ἀπό τό Συμβούλιο γιά άόριστο χρονικό διάστημα καί τροποποιεῖται μόνο ἐφ' ὅσον άποφασίσει σχετικά τό Συμβούλιο. Ἐλλείψει ρητῆς διατάξεως περί τῆς τιμῆς προμηθείας πού πρέπει νά εφαρμοσθεῖ γιά τόν ὑπολογισμό τῆς ἐπιστροφῆς, εἶναι προφανές ὅτι ἡ τιμή αὐτή προσδιορίζεται ἐν άναφορᾶ πρὸς τό ἴδιο χρονικό σημείο πού λαμβάνεται ὡς βάση καί γιά τήν τιμή κατωφλίου.

- 9 Ἡ Maizena παραπέμπει ἰδίως στήν άπόφαση τοῦ Δικαστηρίου τῆς 12ης Ἰουλίου 1979 (Hoffmann's Stärkefabriken, ὑπόθεση 2/77, Slg. σ. 1375), ἀπό τήν ὁποία ἰσχυρίζεται ὅτι συνάγεται ὅτι τό κρίσιμο χρονικό σημείο γιά τόν ὑπολογισμό τῆς ἐπιστροφῆς συμπίπτει κατ' ἀνάγκη μέ τό χρονικό σημείο τῆς θέσεως ὑπό τελωνειακή επίδλεψη.
- 10 Μέ τό χωρίο ὅμως τῆς άποφάσεως αὐτῆς στό ὁποῖο ἀναφέρεται ἡ Maizena διαπιστώνεται ἀπλῶς ὅτι, σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 2, παράγραφοι 1 καί 3, τοῦ κανονισμοῦ 2012/74, ἡ ἐπιστροφή λόγω παραγωγῆς καταβάλλεται καί τό ὕψος τῆς καθορίζεται κατὰ τό χρονικό σημείο κατὰ τό ὁποῖο ὁ δικαιούχος προσκομίζει τήν άπόδειξη ὅτι τό προϊόν δάσεως ἐτέθη ὑπό τελωνειακό ἔλεγχο. Ἐν ὄψει τῆς ἐπιφυλάξεως περί προσαρμογῆς τῆς ἐπιστροφῆς, ἡ ὁποία περιέχεται στό ἄρθρο αὐτό, δέν εἶναι δυνατόν νά συναχθεῖ ἀπό τό χωρίο αὐτό τῆς άποφάσεως κανένα στοιχείο ἀπό τό ὁποῖο νά προκύπτει ὅτι τό χρονικό σημείο τῆς μεταποιήσεως δέν εἶναι κρίσιμο γιά τόν καθορισμό τοῦ ποσοῦ τῆς ἐπιστροφῆς.
- 11 Δέν εἶναι ἄλλωστε δυνατόν νά γίνει δεκτό τό ἐπιχείρημα πού ἀντλεῖται ἀπό τόν κανονισμό 10/75, σύμφωνα μέ τό ὁποῖο ἡ ὑποχρέωση νά λαμβάνονται ὑπ' ὄψη οἱ μεταβολές τῆς τιμῆς προμηθείας πού ἐπέρχονται πρὶν ἀπό τή μεταποίηση τοῦ άραβοσίτου ἐθεσπίσθη γιά πρώτη φορά μέ τόν κανονισμό αὐτό. Ὅπως ὀρθῶς τονίζει ἡ Ἐπιτροπή, ἡ ὑποχρέωση αὐτή συνήγετο σιωπηρῶς καί ἀπό τίς διατάξεις πού ἴσχυαν προγενεστέρως.

- 12 Ἡ Maizena ἰσχυρίζεται περαιτέρω ὅτι μόνο ἡ ἐφαρμογή τῆς τιμῆς πού ἰσχύει κατά τὴν ἡμέρα τῆς θέσεως τοῦ ἀραβοσίτου ὑπὸ τὴν ἐπίδλεψη τῶν ἀρχῶν ἀνταποκρίνεται στὸ σκοπὸ τῆς ἐπιστροφῆς, δηλαδὴ στὴν ἐξασφάλιση γιὰ τοὺς παραγωγούς ἀμύλου τιμῆς προμηθείας πού νά τοὺς ἐπιτρέπει νά διατηροῦν τὴν ἀνταγωνιστικότητά τους ἔναντι τῶν ἀνταγωνιστῶν τους, καί συγκεκριμένα τῶν παραγωγῶν ἀμύλου πού εἶναι ἐγκατεστημένοι σὲ τρίτες χῶρες καί τῶν παραγωγῶν ὑποκαταστάτων προϊόντων. Εἶναι ὅμως προφανές ὅτι ἡ ἀνάγκη τῆς διατηρήσεως τῆς ἰσότητος ἔναντι τῶν ὄρων τοῦ ἀνταγωνισμοῦ προβάλλει κατά τὸ χρονικὸ σημεῖο τῆς προμηθείας, ὅποτε ἡ ἐπιστροφή, προκειμένου νά πραγματοποιήσει τὸ στόχο της, πρέπει κατ' ἀνάγκη νά ὑπολογίζεται βάσει τῆς τιμῆς πού ἰσχύει κατά τὸ χρονικὸ ἐκείνο σημεῖο.
- 13 Ὅσον ἀφορᾷ τὸ στόχο τῆς διατηρήσεως ἰσότητος ἔναντι τῶν ὄρων τοῦ ἀνταγωνισμοῦ μεταξύ τῶν παραγωγῶν ἀμύλου πού εἶναι ἐγκατεστημένοι στὴν Κοινότητα καί τῶν παραγωγῶν πού εἶναι ἐγκατεστημένοι σὲ τρίτες χῶρες, πρέπει νά ἐξετασθεῖ ἂν ἡ πραγματοποίηση τοῦ στόχου αὐτοῦ τιθεταί σὲ κίνδυνο, ἐφ' ὅσον ληφθοῦν ὑπ' ὄψη ἡ τιμὴ κατωφλίου καί ἡ τιμὴ προμηθείας πού ἰσχύουν κατά τὴν ἡμέρα τῆς μεταποιήσεως τοῦ ἀραβοσίτου.
- 14 Ὅσον ἀφορᾷ τὴν τιμὴ κατωφλίου, ἀπὸ τὴν ἐφαρμογὴ τῆς τιμῆς πού ἰσχύει κατά τὴν ἡμέρα τῆς μεταποιήσεως τοῦ ἀραβοσίτου γιὰ τὸν ὑπολογισμό τῆς ἐπιστροφῆς δὲν δύναται νά προκύψει ἐν γένει κανένα μειονέκτημα γιὰ τοὺς παραγωγούς ἀμύλου τῆς Κοινότητος, δεδομένου ὅτι οἱ σχετικοὶ κανονισμοὶ τῆς Ἐπιτροπῆς προβλέπουν στὴν ἀρχὴ κάθε οἰκονομικοῦ ἔτους ὀρισμένο ἀριθμὸ μηνιαίων αὐξήσεων τῆς τιμῆς αὐτῆς καί ἐπομένως θά ἠδύνατο νά γίνει τὸ πολὺ λόγος γιὰ προνομιακὴ μεταχείριση τῶν παραγωγῶν ἀμύλου τῆς Κοινότητος ἔναντι τῶν ἀνταγωνιστῶν τους ἀπὸ τίς τρίτες χῶρες.
- 15 Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ὕψος τῆς τιμῆς προμηθείας, πρέπει νά παρατηρηθεῖ ὅτι, ὅπως ὀρθῶς τονίζει ἡ Ἐπιτροπὴ, οἱ μεταβολές τῶν τιμῶν στὴν παγκόσμια ἀγορὰ ἐπηρεάζουν τὴν κοινοτικὴ ρύθμιση μὲ ὄχι ἀσήμαντη καθυστέρηση. Ἐπομένως ἡ ἐφαρμογὴ τῆς τιμῆς προμηθείας πού ἰσχύει κατά τὸ χρονικὸ σημεῖο τῆς μεταποιήσεως τοῦ ἀραβοσίτου, ἂν ὑποθεθεῖ ὅτι εἶναι ὑψηλότερη ἀπὸ τὴν τιμὴ προμηθείας πού ἰσχύει κατά τὴν ἡμέρα τῆς θέσεως ὑπὸ τὴν ἐπίδλεψη τῶν ἀρχῶν, δὲν ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα ἀδικαιολογητῶς δυσμενὴ μεταχείριση τῶν κοινοτικῶν παραγωγῶν ἀμύλου ἀπὸ ἀραβόσιτο, ἀλλὰ ἀπλῶς καταργεῖ τὴν προνομιακὴ μεταχείριση τῆς ὁποίας θά ἀπῆλαιον, ἂν ἡ ἐπιστροφή ὑπελογίζετο βάσει τιμῆς προμηθείας πού, ἤδη καί κατά τὸ χρονικὸ σημεῖο τῆς θέσεως τοῦ ἀραβοσίτου ὑπὸ τὸν ἔλεγχο τῶν ἀρχῶν, δὲν ἦταν πλέον ἴση μὲ τίς τιμές πού ἰσχυαν στὴν παγκόσμια ἀγορὰ.

- 16 Δέν είναι άλλωστε δυνατόν νά γίνει δεκτός ό ισχυρισμός τής Maizena ότι ή έρμηνεία πού στηρίζεται στό γράμμα τών σχετικών διατάξεων όδηγεί στή διαφορετική μεταχείριση τών παραγωγών άμύλου από σιτηρά έναντι τών παραγωγών άμύλου από γεώμηλα, ή όποία αντίθαινει πρós τήν απαγόρευση τών διακρίσεων του άρθρου 40, παράγραφος 3, έδάφιο 2, τής συνθήκης ΕΟΚ, πρós τήν ανάγκη έξασφαλίσεως τής δυνατότητος τής διομηχανίας άμύλου από σιτηρά και γεώμηλα νά διατηρήσουν ανταγωνιστικές τιμές έναντι τών τιμών τών ύποκαταστάτων προϊόντων, ανάγκη πού εκφράζεται στις αίτιολογικές σκέψεις τών κανονισμών 120/67 και 371/67, καθώς και πρós τήν ανάγκη καθορισμού ίσης έπιστροφής για τό άμυλο από σιτηρά και για τό άμυλο από γεώμηλα, ή όποία περιέχεται στην τρίτη αίτιολογική σκέψη του κανονισμού 1132/74.
- 17 Πράγματι, στην προαναφερθείσα απόφαση Hoffmann's Stärkefabriken, τό Δικαστήριο, λαμβάνοντας ύπ' όψη τά ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τής έπιστροφής πού χορηγείται για τό άμυλο από τά σιτηρά έναντι τής έπιστροφής για τό άμυλο από γεώμηλα, ιδίως τή διαφορετική βάση ύπολογισμού και τό γεγονός ότι ή έπιστροφή καταβάλλεται στους παραγωγούς άμύλου από γεώμηλα μόνο έφ' όσον αποδείξουν ότι έχουν καταβάλει τό ποσό τής έπιστροφής στους παραγωγούς γεωμήλων, όι όποιοι, αντίθεται πρós τό μεγαλύτερο μέρος τών παραγωγών άραβόσιτου, αναπτύσσουν τίς επιχειρηματικές δραστηριότητές τους κυρίως έντός τής Κοινότητας, έκρινε ότι «ή διαφορετική μεταχείριση τών παραγωγών άμύλου από γεώμηλα και τών παραγωγών άμύλου από άραβόσιτο . . . δικαιολογείται άντικειμενικώς» και δέν έδέχθη ότι είναι αναγκαίο όι έπιστροφές νά είναι του ίδιου ύψους.
- 18 'Η Maizena ισχυρίσθη περαιτέρω ότι, έν όψει τής πρώτης αίτιολογικής σκέψεως του κανονισμού 371/67, σύμφωνα μέ τήν όποία ή διομηχανία άμύλου από σιτηρά πρέπει νά είναι σέ θέση νά διατηρήσει ανταγωνιστικές τιμές έν σχέσει πρós τίς τιμές τών ύποκαταστάτων προϊόντων, ή ρύθμιση πού προβλέπεται για τό άμυλο από τον άραβόσιτο δέν πρέπει νά είναι λιγότερο ευνούική από τή ρύθμιση για προϊόντα όπως ή ζάχαρη, ή όποία μπορεί νά χρησιμοποιηθεί άντί του άμύλου για τήν παραγωγή όρισμένων χημικών προϊόντων. Ό κανονισμός όμως 2478/74 τής Έπιτροπής, τής 30ής Σεπτεμβρίου 1974 (ΑΒΙ. L 264, σ. 72), παρέτεινε τήν διάρκεια ισχύος τών αποφάσεων περί έπιστροφών για τήν ζάχαρη για τίς όποίες είχε ύποβληθεί αίτηση πριν από τίς 20 Σεπτεμβρίου 1974 και κατ' αυτό τον τρόπο όσοι έχρησιμοποιοουν ζάχαρη ήδυνήθησαν νά λάβουν επί όρισμένο χρονικό διάστημα έπιστροφή πού δέν είχε μειωθεί, παρά τή μεταβολή τής τιμής προμηθείας για τή ζάχαρη κατά τό τέλος του έτους 1974. Κατά τή Maizena, όι παραγωγοί άμύλου ύπήρξαν άντιθεται θύματα δυσμενούς διακρίσεως πού ήταν άντίθετη πρós τό κοινοτικό δικαιο, αφού ύπεχρεώθησαν νά ύποστούν τίς συνέπειες τής μεταβολής τής τιμής προμηθείας του άραβόσιτου.

- 19 'Η Έπιτροπή στην άπάντησή της ύπενθύμισε ότι κατά τό άρθρο 1 του κανονισμού 2477/74 του Συμβουλίου, τής 30ής Σεπτεμβρίου 1974 (ABl. L 264, σ. 71) σύμφωνα μέ τό όποίο «ό καθορισμός των έπιστροφών λόγω παραγωγής πραγματοποιείται μόνο έφ' όσον επιβάλλεται από τό σύνολο των πλεονασμάτων ζάχαρης πού είναι διαθέσιμα γιά τή χημική διομηχανία τής Κοινότητας και από τίς οικονομικές πλευρές του σχεδιαζομένου καθορισμού», επί μεγάλο χρονικό διάστημα μετά τόν 'Οκτώβριο του 1974 δέν κατεβλήθησαν έπιστροφές γιά τή ζάχαρη, ένώ ή έπιστροφή γιά τό άμυλο δέν έξηρτάτο ποτέ ούτε από τήν ύπαρξη πλεονασμάτων από τήν παραγωγή ούτε από τό ύψος των πλεονασμάτων αυτών.
- 20 'Εν όψει των διευκρινίσεων πού παρέσχε ή Έπιτροπή ως προς τά πραγματικά περιστατικά, πρέπει νά γίνει δεκτό ότι μέ τόν κανονισμό 2478/74 έπεδιώχθη ή κατά κάποιον τρόπο αντίστάθμιση των δυσμενών άποτελεσμάτων πού είχε ή έφαρμογή του κανονισμού 2477/74 γιά όσους μόνο χρησιμοποιούσαν ζάχαρη, και ότι έπομένως έτηρήθη στά βασικά σημεία ή ισότης έναντι των όρων του άνταγωνισμού.
- 21 'Από τά άνωτέρω συνάγεται ότι ό ύπολογισμός του ύψους τής έπιστροφής βάσει τής τιμής πού ίσχυε κατά τήν ήμέρα τής μεταποιήσεως του άραβοσίτου δέν άντιβαίνει προς τήν άπαγόρευση των διακρίσεων.
- 22 Τέλος, δέν είναι δυνατόν νά γίνει δεκτός ό ισχυρισμός τής Maizena ότι ύφίσταται παραδίαση τής άρχής τής προστασίας τής διακαιολογημένης έμπιστοσύνης, έπειδή ή 'Ομοσπονδιακή Δημοκρατία τής Γερμανίας έγκατέλειψε αίφνιδίως τήν πρακτική πού άκολουθούσε επί πολλά έτη και πού δέν είχε ποτέ άμφισβητηθεί από τήν Έπιτροπή. 'Η πρακτική ένός κράτους μέλους πού άντιβαίνει προς το κοινοτικό δίκαιο δέν δύναται ποτέ νά δημιουργήσει νομικές καταστάσεις πού νά προστατεύονται από τό κοινοτικό δίκαιο, άκόμη και στην περίπτωση κατά τήν όποία ή Έπιτροπή παρέλειψε νά λάβει τά άναγκαία μέτρα γιά νά ύποχρεώσει το κράτος αυτό νά εφαρμόσει όρθως τούς κοινοτικούς κανονισμούς.
- 23 'Από τίς άνωτέρω σκέψεις συνάγεται ότι από τήν έξέταση του προδικαστικού έρωτήματος δέν προέκυψαν στοιχεία βάσει των όποιων νά δύναται νά συναχθεί ότι ό ύπολογισμός τής έπιστροφής βάσει των τιμών πού ίσχύουν κατά τήν ήμέρα τής μεταποιήσεως του άραβοσίτου άντιβαίνει προς τό κοινοτικό δίκαιο.

- 24 Ἡ ἀπάντηση ἐπομένως στό ἐρώτημα πού υπέβαλε τό Bundesfinanzhof εἶναι ὅτι ἡ ἐπιστροφή λόγω παραγωγῆς γιά τόν ἀραβόσιτο πού μετεποιήθη σέ ἄμυλο ἔπρεπε, τόσο ὑπό τό κράτος τῆς κοινοτικῆς ρυθμίσεως πού ἴσχυε μέχρι τίς 31 Ἰουλίου 1974, ὅσο καί ὑπό τό κράτος τῆς ρυθμίσεως πού ἴσχυε μετά τήν ἡμερομηνία αὐτή, νά ἰσοῦται μέ τή διαφορά μεταξύ τῆς τιμῆς κατωφλίου καί τῆς τιμῆς προμηθείας πού ἴσχυαν κατά τήν ἡμέρα τῆς μεταποιήσεως τοῦ ἀραβόσιτου.

Ἐπί τῶν δικαστικῶν ἐξόδων

- 25 Τά ἐξοδα στά ὁποῖα υπεβλήθη ἡ Ἐπιτροπή τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων, ἡ ὁποία υπέβαλε παρατηρήσεις στό Δικαστήριο, δέν ἀποδίδονται. Δεδομένου ὅτι ἡ διαδικασία ἔχει ὡς πρός τούς διαδίκους τῆς κυρίας δίκης τό χαρακτήρα παρεμπίπτοντος πού ἀνεκῦψε ἐνώπιον τοῦ ἐθνικοῦ δικαστηρίου, σ' αὐτό ἐναπόκειται νά ἀποφανθεῖ ἐπί τῶν δικαστικῶν ἐξόδων.

Διά ταῦτα

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρῶτο τμήμα)

κρίνοντας ἐπί τοῦ ἐρωτήματος πού τοῦ υπέβαλε μέ διάταξη τῆς 24ης Νοεμβρίου 1981 τό Bundesfinanzhof, ἀποφαίνεται:

Ἡ ἐπιστροφή λόγω παραγωγῆς γιά τόν ἀραβόσιτο πού μετεποιήθη σέ ἄμυλο ἔπρεπε, τόσο ὑπό τό κράτος τῆς κοινοτικῆς ρυθμίσεως πού ἴσχυε μέχρι τίς 31 Ἰουλίου 1974, ὅσον καί ὑπό τό κράτος τῆς ρυθμίσεως πού ἴσχυε μετά τήν ἡμερομηνία αὐτή, νά ἰσοῦται μέ τή διαφορά μεταξύ τῆς τιμῆς κατωφλίου καί τῆς τιμῆς προμηθείας πού ἴσχυαν κατά τήν ἡμέρα τῆς μεταποιήσεως τοῦ ἀραβόσιτου.

Ο'Keeffe

Bosco

Koopmans

Ἐδημοσιεύθη σέ δημοσία συνεδρίαση στό Λουξεμβούργο στίς 15 Δεκεμβρίου 1982.

Ὁ γραμματεὺς
κ.ά.α.

Ὁ πρόεδρος τοῦ πρώτου τμήματος

J. A. Pompe

A. O'Keeffe

Βοηθός γραμματεὺς